



SEPTEMBROVÉ LEGISLAČÍNO 2024

4.10. 2024

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 19. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

19. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (10.09.2024 – 03.10.2024) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie **najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť**.

1. Nový zákon o kryptoaktívach

- ⇒ *Zákon č. 248/2024 Z. z. o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív*
- ⇒ *Účinnosť od 30.12.2024*

Bol schválený nový zákon, ktorého cieľom je implementácia niektorých ustanovení nariadenia EÚ o trhoch s kryptoaktívami (nariadenie MiCA).

Príslušným orgánom s potrebnými právomocami bude NBS, ktorá bude oprávnená udeľovať povolenie verejne ponúkať tokeny naviazané na aktíva a žiadať o ich prijatie na obchodovanie, udeľovať povolenie poskytovateľom služieb kryptoaktív ako aj sledovať a kontrolovať dodržiavanie povinností nariadenia MiCA. NBS bude tiež oprávnená udeľovať sankcie za porušenie povinností vyplývajúcich z nariadenia MiCA.

Emitenti tokenov naviazaných na aktíva, poskytovatelia služieb kryptoaktív a iné osoby oprávnené vykonávať činnosť v oblasti kryptoaktív budú musieť mať povolenie od Národnej banky Slovenska na výkon definovaných činností súvisiacich s kryptoaktívami. Z tohto dôvodu je nutné činnosť týchto osôb vyňať spod pôsobnosti živnostenského zákona. Výnimku majú iba subjekty, ktoré disponovali príslušným živnostenským oprávnením pred 30. decembrom 2024. Na tieto subjekty sa bude vzťahovať **12 mesačné prechodné obdobie**. Subjekty s príslušným živnostenským oprávnením budú musieť získať povolenie na poskytovanie služieb kryptoaktív najneskôr do 30. decembra 2025.

S cieľom zabezpečiť ochranu majetku klientov, **poskytovateľ služieb kryptoaktív je povinný zabezpečiť, aby kryptoaktíva držané v úschove v mene svojich klientov boli oddelené od jeho vlastných podielov**.

Kryptoaktíva držané v úschove netvoria súčasť majetku poskytovateľa služieb kryptoaktív poskytujúceho úschovu a správu kryptoaktív v mene klientov a ani nepodliehajú výkonu rozhodnutia podľa Správneho poriadku, nepodliehajú exekúcii ani vymáhaniu súdnych pohľadávok, rovnako nebudú zahrnuté do konkurznej podstaty emitenta, ani na ne nebudú mať právo iní veritelia.

V prípade vykonávania činnosti v rozpore s nariadením MiCA, alebo v prípade vykonávania činnosti, na ktorú je potrebné povolenie od Národnej banky Slovenska podľa nariadenia MiCA, **Národná banka Slovenska má právomoc udeľovať sankcie**.

Jedná sa predovšetkým o **nasledovné sankcie a správne opatrenia:**

- v prípade fyzickej osoby maximálne správne pokuty vo výške aspoň 700 000 EUR,
- v prípade právnickej osoby maximálne správne pokuty vo výške aspoň 5 000 000 EUR,
- pri niektorých porušeníach právnickej osoby maximálne správne pokuty vo výške aspoň 3 – 12,5 % celkového obratu právnickej osoby,
- maximálne správne pokuty vo výške aspoň dvojnásobku sumy ziskov, ktoré sa dosiahli, alebo strát, ktorým sa zabránilo, v dôsledku porušenia,
- príkaz, ktorým sa od fyzickej alebo právnickej osoby zodpovednej za porušenie požaduje, aby ukončila konanie spôsobujúce porušenie a zdržala sa opakovania tohto konania,
- dočasný zákaz, ktorý zabráni členovi riadiaceho orgánu poskytovateľa služieb kryptoaktív alebo akejkoľvek inej fyzickej osobe, ktorá je zodpovedná za porušenie, vykonávať riadiace funkcie u poskytovateľa služieb kryptoaktív,
- vrátenie ziskov, ktoré sa na základe porušenia podarilo dosiahnuť alebo strát, ktorým sa na základe porušenia podarilo zabrániť odobratie alebo pozastavenie povolenia poskytovateľovi služieb kryptoaktív.

Súčasťou zákona sú aj novely ďalších zákonov súvisiace s implementáciou nariadenia MiCA. Ide napr. o nahradenie pojmu „virtuálna mena“ pojmom „kryptoaktívum“.

2. **Bezdymové a iné tabakové výrobky budú po novom podliehať zdaneniu spotrebnou daňou**

⇒ *Novela zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov*

⇒ *Účinnosť od 1.2.2025*

Bola schválená novela zákona, ktorou sa zavádza **spotrebná daň na bezdymové a iné tabakové výrobky**. Sadzby dane sa líšia podľa druhu tabakového výrobku.

- Pre zahrievané bezdymové výrobky bude platiť sadzba 211,30 eur za 1 kg náplne.
- Žuvací a šnupavý tabak, nikotínové vrecúška a iné nikotínové výrobky sa zdania sadzbou 0,10 eura/g.
- Sadzba dane pre náplne do elektronických cigariet bude 0,20 eura/ml.

Cieľom právnej úpravy je aj zavedenie označovania výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami kontrolnou známkou a stanovenie lehoty na dopredaj týchto výrobkov neoznačených kontrolnou známkou, ako aj sprehl'adnenie a kontrola pohybu výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami a bezdymovými tabakovými výrobkami.

3. Nový systém pre emisné kvóty

- ⇒ *Novela zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami*
- ⇒ *Účinnosť od 27.9.2024, 1.10.2025, 1.1.2026*

Bola schválená vládna novela zákona, ktorou sa zavádza **nový systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (EU ETS)**. Cieľom je prispôbiť systém na zníženie emisií do roku 2030.

Novou legislatívou sa zavedie nový samostatný systém obchodovania s emisiami pre budovy, cestnú dopravu a ďalšie odvetvia, najmä pre malý priemysel. **Prvýkrát sa do rozsahu jeho pôsobnosti zahrnú emisie z námornej dopravy.**

Novela upravuje aj fungovanie **Modernizačného fondu**, pôsobnosť orgánov štátnej správy, využitie výnosov získaných z dražieb kvót, spôsob ich použitia a ich poskytovanie prostredníctvom Envirofondu.

Zároveň sa upravujú oblasti, na ktoré možno poskytnúť a použiť prostriedky Environmentálneho fondu, pričom podporené môžu byť projekty v priemysle alebo energetike, v sektore budov alebo dopravy, na zvyšovanie energetickej účinnosti, na inštaláciu nových zariadení a rekonštrukciu alebo modernizáciu existujúcich zariadení, ktoré využívajú ako zdroj energie obnoviteľné zdroje energie, výstavbu a modernizáciu zariadení na uskladňovanie energie a dosahovanie cieľov environmentálnej politiky alebo zabezpečenie plnenia záväzkov SR.

4. Zmeny v zákone o vodách

- ⇒ *Novela zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách*
- ⇒ *Účinnosť od 25.10.2024*

Bola schválená vládna novela zákona o vodách, ktorá prináša viaceré zmeny. **Tepelné čerpadlá typu voda-voda budú po novom oslobodené od odvádzania platieb a poplatkov za využívanie energetického potenciálu povrchových a podzemných vôd.**

Pre štát sa tiež zavádza **možnosť vyvlastniť nevysporiadané pozemky pod vodnou stavbou**. Vyvlastňovacie konanie sa začína na návrh príslušného správcu vodnej stavby, pričom návrh na vyvlastnenie práv k takýmto pozemkom môže podať v mene štátu príslušný správca vodnej stavby do 31. decembra 2045.

5. Zavádza sa nová daň z finančných transakcií

- ⇒ *Zákon č. 279/2024 Z. z. dani z finančných transakcií*
- ⇒ *Účinnosť od 01.01.2025*

Bol schválený nový zákon, ktorý zavádza **novú daň z finančných transakcií**. Ide o súčasť konsolidácie verejných financií. Podliehať jej budú bankové prevody, výbery z bankomatov, splátky úrokov z úverov, provízie a poplatky. Daň z finančných transakcií sa zavádza pre firmy a fyzické osoby podnikateľov.

- Stanovuje sa 0,4% sadzba dane zo sumy finančnej transakcie, pri maximálnom limite 40 eur,
- Výbery v hotovosti v banke alebo z bankomatu budú zaťažené sadzbou 0,8%,
- Za využívanie bankomatovej karty sa zavádza ročný poplatok v hodnote 2 eurá.

Všetci daňovníci vykonávajúci finančné transakcie súvisiace s podnikaním si budú musieť zároveň zriadiť transakčný účet a všetky tieto transakcie vykonávať na ňom.

6. Balík opatrení na konsolidáciu verejných financií

- ⇒ *Zákon č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií*
- ⇒ *Vzhľadom na viaceré novelizácie zákonov nadobudnú rôzne časti konsolidačného balíka účinnosť postupne - 30. novembra 2024, 1. decembra 2024, 31. decembra 2024, 1. januára 2025, 1. februára 2025, 1. januára 2026*

Bol schválený nový zákon, ktorým sa zavádza **balík opatrení na konsolidáciu verejných financií v budúcom roku**. Jeho súčasťou je **novelizácia zákona o DPH**.

- **Zvyšuje sa základná sadzba dane z pridanej hodnoty z 20 % na 23 %**,
- **Znižuje sa DPH z 10 % na 5 %**, pričom vzťahovať sa bude na vymedzený okruh základných potravín, lieky, knihy, noviny, časopisy, stravovanie v gastrosektore, ubytovanie v cestovnom ruchu či vstup na športoviská,
- **Zavádza sa nová 19 % sadzba na niektoré položky**, pričom pod 19 % sadzbu budú patriť ostatné potraviny či elektrická energia.

Zákonom sa **novelizuje aj zákon o dani z príjmov**.

- **Znižuje sa sadzba dane z 15 % na 10 %** a to u daňovníkov, ktorých zdaniteľné príjmy za príslušné zdaňovacie obdobie nepresiahnu 100 tisíc eur.
- **Zavádza sa zvýšená sadzba dane pre právnické osoby vo výške 24 %**, ktorá sa bude vzťahovať na firmy, ktoré dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako päť miliónov eur.

Schválenou právnou normou sa **novelizuje aj zákon o sociálnom poistení**.

- **Zvyšuje sa hranica maximálneho vymeriavacieho základu** na platenie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia či poistenia v nezamestnanosti z doterajšieho sedemnásobku na 11-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR spreď dvoch rokov.

Úpravou zákona o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných odvetviach sa dopĺňa ďalšie odvetvie, ktorého sa odvod týka, a to výroba výrobkov z ropy a jej chemického spracovania.

 **CENTRUM LEPŠEJ REGULÁCIE**
LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV



Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2 Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sagency.sk

02/203 63 193

02/203 63 293